ПРОЛЕТАРИИ ВСЕХ СТРАН, СОЕДИНЯЙТЕСЬ!

СССР

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 73 (20114) კვირა, 27 მარტი, 1988 წელი. ◆ ფასი 3 კაპ.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

14 აპრილი—საქართველოს სსრ კონსტიტუციის დღე

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა განიხილა და მოიწონა იმ მასშტაბიან-პოლიტიკური და კულტურული ღონისძიებების კომპლექსური გეგმა, რომლებიც ეძღვნება აპრილის მთავარ ღირსსახსოვარ თარიღებსა და რესპუბლიკის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცხოვრების მოვლენებს.

მათ შორის არის: საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ამჟამად მოქმედი კონსტიტუციის თორმეტსაფეხურიანი დღესასწაული 14 აპრილს. ისევე როგორც ჩვენი ცხოვრების ძირითადი კანონი — სსრ კავშირის კონსტიტუცია, იგი საბჭოთა საქართველოში მეცხოვრე მშრომელებს, „ყველა ეროვნების წარმომადგენლებს ძალუძს პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური უფლებებისა და მოვალეობების რეალური განხორციელების გარანტიას.

საქართველოს სსრ კონსტიტუციის წლისთავის აღსანიშნავად რესპუბლიკის „ყველა ქალაქსა და რაიონში მოეწყობა ზეიმობანი, პარტიის, ომისა და შრომის ვეტერანთა, მეცნიერებისა და კულტურის მოღვაწეთა, რესპუბლიკის წარჩინებულ ადამიანთა შეხვედრები შრომის კოლექტივებში და საცხოვრებელ ადგილებში ახალგაზრდობასთან და სტუდენტებთან. დაგეგმილია ლექციები, თემატიკური საღამოები, კულაბადილი დიალოგი გარდაქმნის მოთხოვნების შესაბამისად სოციალისტური სახელმწიფოებრიობისა და დემოკრატიის განვითარების გზების შესახებ.

ყველი ეს ღონისძიება მჭიდროდ დაუკავშირდება რადიკალური ეკონომიკური რეფორმის რეალიზაციას, იმ მრავალფეროვანი სოციალურ-კულტურული პრობლემების გადაჭრას, რომლებიც მოიცავენ ეროვნული კულტურისა და ენის შემდგომ განვითარებას, მატერიალური კულტურისა და ბუნების ძეგლთა და გარემოს მოკლა-პატრონობისა და დაცვის საკითხთა კომპლექსს.

ამ ღონისძიებათა ფინალი — 14 აპრილს, ისევე როგორც ჩვენი ცხოვრების ძირითადი კანონი — სსრ კავშირის კონსტიტუცია, იგი საბჭოთა საქართველოში მეცხოვრე მშრომელებს, „ყველა ეროვნების წარმომადგენლებს ძალუძს პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური უფლებებისა და მოვალეობების რეალური განხორციელების გარანტიას.

საქართველოს სსრ კონსტიტუციის წლისთავის აღსანიშნავად რესპუბლიკის „ყველ ქალაქსა და რაიონში მოეწყობა ზეიმობანი, პარტიის, ომისა და შრომის ვეტერანთა, მეცნიერებისა და კულტურის მოღვაწეთა, რესპუბლიკის წარჩინებულ ადამიანთა შეხვედრები შრომის კოლექტივებში და საცხოვრებელ ადგილებში ახალგაზრდობასთან და სტუდენტებთან. დაგეგმილია ლექციები, თემატიკური საღამოები, კულაბადილი დიალოგი გარდაქმნის მოთხოვნების შესაბამისად სოციალისტური სახელმწიფოებრიობისა და დემოკრატიის განვითარების გზების შესახებ.

ყველი ეს ღონისძიება მჭიდროდ დაუკავშირდება რადიკალური ეკონომიკური რეფორმის რეალიზაციას, იმ მრავალფეროვანი სოციალურ-კულტურული პრობლემების გადაჭრას, რომლებიც მოიცავენ ეროვნული კულტურისა და ენის შემდგომ განვითარებას, მატერიალური კულტურისა და ბუნების ძეგლთა და გარემოს მოკლა-პატრონობისა და დაცვის საკითხთა კომპლექსს.

16 აპრილს რესპუბლიკაში, ისევე როგორც მთელ ჩვენს ქვეყანაში, მოეწყობა კომუნისტური შაბათობა, რომელიც ვ. ი. ლენინის დაბადების 118 წლისთავს მიეძღვნება. რესპუბლიკის შრომითს კოლექტივებს, რომლებაც დაუჭირეს მხარი მოსკოველთა თაოსნობას, მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი „ურჩუენველყონ შრომის დღესასწაულის მაღალი პოლიტიკური დონე, მჭიდროდ დაუკავშირონ იგი XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციის სამზადისს. შაბათობაზე მუშაობის დიდ ეფექტიანობასა და ხარისხს ეშსახურება გაზრდილი სოციალისტური ვალდებულებებიც, რომლებიც მრავალი საწარმოს, კოლმეურნეობის, საბჭოთა მეურნეობის, დაწესებულებისა და ორგანიზაციის კოლექტივებმა იკისრეს რევოლუციის დიდი ბელადის დაბადების დღის აღსანიშნავად.

ტრადიციისამებრ, 21 აპრილს რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაიონულ ცენტრებში გაიმართება პარტიული, საბჭოთა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, შრომითი კოლექტივების, სასწავლებლების, ჯარის ნაწილების წარმომადგენლთა საზეიმო სხდომები, რომლებიც მიეძღვნება ვ. ი. ლენინს. ამ დღეს ყველგან მოეწყობა ლექციები, საუბრები, მეცადინეობანი მარქსისტულ-ლენინური განათლების სისტემაში, რომელთა დროსაც გაანშეკრნენ ილიჩის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის, მისი იდეურ-თეორიული მემკვიდრეობის შესანიშნავ ფურცლებს, ცხადყოფენ დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის მსოფლიო-ისტორიულ მნიშვნელობას სოციალისტური დემოკრატიის, საჯაროობისა და საზოგადოებრივი თვითმმართველობის განვითარების დღევანდელ პროცესებთან განუყოფელი კავშირით.

რესპუბლიკაში კარგ ტრადიციად დამკვიდრდა ხსოვნის დღის მოწყობა. აპკურად იგი 9 — 10 აპრილს გაიმართება. როგორც ყოველთვის, პირველ დღეს ყველა საწარმოში, დაწესებულებასა და სასწავლებელში მოეწყობა მიტინგები და კრებები იმ ადამიანთა მოსაგონრად, რომლებმაც თავიანთი კეთილსინდისიერი შრომით, საზოგადოების წინაშე დამსახურებით საყოველთაო აღიარება მოიხვეჭეს. ყვავილებით შემკობის საზეიმო ცერემონიები, პიონერული ხაზები, ლიტერატურულ-მხატვრული კომპოზიციები მოეწყობა გამოჩენილ რევოლუციონერთა ფეგლებთან, საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისათვის მებრძოლთა მემორიალებთან, უცნობ ჯარისკაცის საფლავთან, ცნობილ მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონებში. მეორე დღეს, კვირას, ხალხი გავა სამოქალაქო და ძმათა სასაფლაოებზე, ახლობლების, ყოფილი თანამშრომელი და თანამოსწავლე ამხანაგების საფლავებზე, შესრულდება რიტუალები დიდი სამამულო ომის გმირთა, ინტერნაციონალისტ მეომართა ხსოვნის აღსანიშნავად. ამავე დღეს შრომითს კოლექტივებსა და სასწავლებლებში მოეწყობა მუშაგ კურთხევა, შრომითი დინასტიების პატივგება, პასპორტებისა და კომკავშირული ბილეთების გადაცემა, პიონერთა და ოქტომბრელთა რიგებში მიღება.

აპრილის კალენდარში დიდმნიშვნელოვანი ადგილი აქვს დათმობილი „სტუდენტურ დღეებს-88“. ამ დღეების დაბადება და მრავალფეროვანი პროგრამა ითვალისწინებს თბილისს, სოხუმს, ბათუმს, ცხინვალს, ქუთაისს, გორისა და თელავს უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტთა სემინარებსა და სამეცნიერო კონფერენციებს, სტუდენტთა მასობრივ ჩამოსვლას შშრომელურ რაიონებში შრომითს კოლექტივებთან და ახალგაზრდობასთან შესახვედრად. აფხაზეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტები ეწვევიან თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს, ბათუმის პედაგოგიური ინსტიტუტის ახალგაზრდები — თბილისის უცხო ენათა ინსტიტუტს, ხოლო ცხინვალელი სტუდენტები ესტუმრებიან თბილისის ა. ს. პუშკინის სახელობის პედაგოგიურ ინსტიტუტს. საქართველოში მიმდინარე დღეებში მონაწილეობის მისაღებად ჩამოვლენ მოსკოვის, ბაკოს, ერევნის, სვერდლოვსკისა და ტომსკის უმაღლესი სასწავლებლების წარმოგზავნილები. სტუდენტური დღეების ფარგლებში მოეწყობა პარტიის, ომისა და შრომის ვეტერანებთან, ინტერნაციონალისტებთან შეხვედრები, სტუდენტთა ნუმბერების დათვალიერებები და კონკურსები, ახალგაზრდული ლიტერატურული ჟურნალების „ფეროვანი ფიფქია“, „ფოთოლი“, „ფეოლა“, „ფანჯარა“ ფურცლებზე ახალგაზრდული ლიტერატურული ნაშრომების ბეჭდვა. ეს ერთნაირად მნიშვნელოვანია თანამედროვე მაყურებლისათვის, რომელსაც სურს ოზე გამოფის მეშვეობით, ოდ ... მაგრამ აარის ისეთი ... , რომლებიც, იქნებ, არც მაყურებელმა მიიღოს და არც დასს მიაჩნდეს მოყვლნად თავის ცხოვრებაში, მაგრამ ასეთი სპექტაკლი ძალიან დიდ როლს თამაშობდეს მსახიობის ოსტატობის ამაღლების საქმეში. მაგალითად, ლ. რაზუმოვსკაის პიესის „ელენა სერგეევნას“ დამდგმელმა დიდი დრო და ენერგია დახარჯა, მსახიობებმა ნამდვილად საინტერესო სცენური სახეები შექმნეს. თუმცა ყველაფრი ფორმა არ ეკოდა სპექტაკლს, გარეგნულად იგი ძალიან სადად გამოიყურებოდა, ძალზე მწვავე პრობლემები იდგა სპექტაკლის შიგნით, რომელებსაც მაყურებლის თვალი არ შეჭვეტია.

თეატრი ემზადებოდა შექსპირის „რიჩარდ II-ის“ დადგმისათვის. მთავარ რეჟისორს მიაჩნია, რომ მსახიობმა არ შეიძლება არ იმუშაოს შექსპირზე, რომ კლასიკის დასადგმელად უნდა ემზადო, მისი პატივისცემით უნდა იყო გამსჭვალული, მაგრამ არ უნდა გეშინოდეს. პიესის სრულყოფილი ამოხსნა ძნელი რომ იქნებოდა, ეს თავიდანვე იცოდა რეჟისორმა, და ამიტომაც სპექტაკლის დადგმისას მისი მიზანი იყო ავმაღლებინა მსახიობის პროფესიული დონე, პროვინციული იერი არ დასტყობოდა სპექტაკლს და შესაძლებელი ყოფილიყო მასზე უშეღავათოდ, მაღალი კრიტერიუმებით მსჯელობა. ამიტომ თვლის რეჟისორი ახლა, რომ შექსპირის დადგმა შეიძლება ცოტა ნაადრევი,

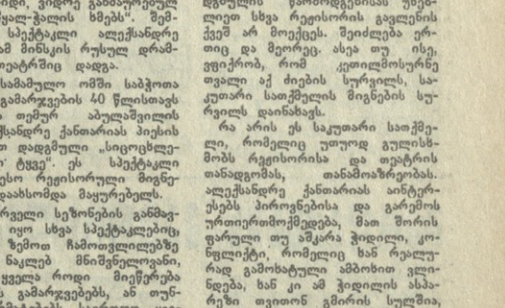

1. საკუთარი სათქმელი

იკები“ დიდხანს ვერ დარჩა რეპერტუარში.

• ამას მოჰყვა გურამ ბათიაშვილის „წერილები შვილებს“, „ლაშა თაბაკაძისადმი „ათვინიერებენ მინინოს“. ამ სპექტაკლზე მუშაობა ძალიან საინტერესო წარიმართა, გაერთიანდა და მონოლითურად შეიკრა დასი. ამის მიზეზი, ალბათ, ისიც არის, რომ, სპექტაკლის სტილისტიკიდან გამომდინარე, სულ სხვაგვარი პლასტიკის გამოშუშავება დასჭირდათ მსახიობებს და დაიწყო ტრენაჟები, ძალიან მონდომებული წერთნა მსახიობის ფიზიკური შესაძლებლობების გამოვლენისათვის. მსახიობთა ზრდილობისთვის ამ სპექტაკლზე ძალზე სასიკეთო ნაფიფი გამოიღო. სპექტაკლს დიდი წარმატება ხვდა ტალინნში გასტროლების დროს, უფრო დიდი, ვიდრე გახმაურებულ „ჩემი წყალ-ჭალის ხმებს“. შემდეგ ეს სპექტაკლი აღელშანერეკ ჭანთარაიამ მინსკის რუსულ დრამატულ თეატრშიც დადგა.

დიდ სამამულო ომში საბჭოთა ხალხის გამარჯვების 40 წლისთავს მიეძღვნა ოთარ აბულაშვილის და ალექსანდრე ქანთარაიას პიესის მიხედვით დადგმული „სიცოცხლე-მისალი ტყვე“. ეს სპექტაკლი საინტერესო რეჟისორული მიგნებით დაისახსოვა მაყურებელს.

იმ პირველი სეზონების განმავლობაში იყო სხვა სპექტაკლებიც იქნებ, ზემოთ ჩამოთვლილებზე არცთუ ნაკლებ მნიშვნელოვანი, მაგრამ ყველა რიგი მიეწერება თეატრის გამარჯვებებს, ან თუნდაც წარმატებებს. საერთოდ, ყველა თეატრის ცხოვრებაში არის მეტ-ნაკლებად სამახსოვრო სპექტაკლები, ისეთებიც, საეტაპოს

მეექვსე სეზონია თელავის სახელმწიფო თეატრს სათავეში უდგას ალექსანდრე ქანთარია. ეს არცთუ დიდი დროა იმისათვის, რომ ახალგაზრდა ალექსანდრეს ერეკისორმა არა მარტო ცალკეული სპექტაკლებით მიიპყროს თეატრალური საზოგადოებრიობის ყურადღება, არამედ შეძლოს თეატრის, ამ ურთულესი შემოქმედებითი ორგანიზმის ხელმძღვანელის თვისებების გამომუშავება, თეატრის საკუთარი სათქმელის მონახვა. თელავის თეატრის მთავარმა რეჟისორმა ეს შეძლო და დღეისათვის უკვე სავსებით გაქარწყლებულია ის სკეპტიციზმი, რომელიც ამ ექვსი წლის წინათ მთავარ რეჟისორად 22 წლის ჭაბუკის დანიშვნამ აღუძრა ზოგიერთს. თუმცა ეს „ზოგიერთნი“ არცთუ ცოტანი იყვნენ. ამ სკეპტიციზმს, ერთი მხრივ, თითქოს ჰქონდა კიდეც საფუძველი. უპირველესად ის, რომ უარეცეფერტო ფაქტი გასულდათ, ახალგაზრდობისადმი ასეთი დიდი ნდობის გამოცხადება საკადრო პოლიტიკის წარმმართველი როდი იყო და თანაც ალექსანდრე ქანთარიას, როგორც რეჟისორს, ჯერ საამისოდ თავი არ გამოეჩინა.

ინსტიტუტის ბოლო კურსზე ფოკალურის ტაძარში დადგა ბერნარდ დონნაშვილის „თავფარავნელი ჭაბუკი“, რაც მის საგიპლომო ნაშუშევრად იქცა, მერე ერთი წელი იმუშავა საქართველოს რუსთაველის სახელობის თეატრალური ინსტიტუტის მსახიობის ოსტატობის კათედრაზე რეჟისორ ლილი იოსელიანის ასისტენტად და მოზარდ მაყურებელთა თეატრში დადგა ერთი სპექტაკლი, ანდერსენის ზღაპარი „ოვალმარგალიტზე ძეირფასი“. ეს იყო და ეს. მაგრამ მას ბიოგრაფიაში უკვე ჰქონდა რაღაც ისეთი, რაც მისი შემდგომი კეთილსინდისიერი, თავდადებული შუმაობის საწინდრად მოჩანდა. არა, ნიჭიერება არა (თუმცა ტალანტი თავისთავად გულისხმობს მოქმედებას, ენთუზიაზმს, სამრეთ ერთგულებას), ნიჭი ხომ ბიოგრაფიულ ცნობებში არ აღინიშნება. ეს თავისთავად. საქმე ის იყო, რომ ინსტიტუტში იგი რეჟისორ ლილი იოსელიანის ჯგუფში მოხვდა. მომავალ რეჟისორს, რომ იტყვიან, გაუმართლა. თუმცა ეს გამართლება ამ შემთხვევაში თავდაუზოგავ მუშაობას, პროფესიონალიზმი უსაზღვრო ერთგულებას გულისხმობდა. ლილი იოსელიანი ხომ სწორედ ამ თვისებებითაა ცნობილი როგორც რეჟისორი და პედაგოგი... და აი, ახალგაზრდა მთავარი რეჟისორი თეატრში მივიდა, რომელიც „თავის“ თეატრად უნდა ექცია, რაც საკუთარი ხელწერის გამომუშავებას, საკუთარი სათქმელის, რეჟისორული კონცეფციის პოვნას ნიშნავდა.

პირველსავე სეზონში დადგა გურამ დონიაშვილის „თავფარავნელი ჭაბუკი“ და რეგაზ ინანიშვილის ნოველების მიხედვით შექმნილი „ჩემი წყალ-ჭალის ხმები“. იმავე სეზონში „ჩემი წყალ-ჭალის ხმები“ თბილისელმა მაყურებელმაც ნახა და ალექსანდრე ქანთარიას სახელი პირველად გახდა ცნობილი ფართო საზოგადოებრიობისათვის. რეგაზ ინანიშვილის პროზის სცენური განხორციელება იქამდე არავის ეეცადა. ახალგაზრდა რეჟისორმა კი სცადა და ეს სარისკო საქმეც სულაც არ ეშვენა, რადგანაც ამ პატარა, ზოგჯერ სულ რამდენიმე წინადადებიან ნატიფ ნოველებში ღრმა შინაგანი დრამატიზმი დაინახა, და, რაც მთავარია, მწერლის საუმქელი თეატრის პოზიციის გამომხატველად მიიჩნია.

„ჩემი წყალ-ჭალის ხმების“ დადგმა სხვა მხრივაც უქმნიდა სიძნელეებს რეჟისორს. პიესა 15 მინიატურის საფუძველზე შეიქმნა და მასში 19 მოქმედი პირი შევიდა. თითოეული ზოგჯერ მხოლოდ ერთ სცენაში მონაწილეობდა და სულ რამდენიმე სიტყვა ჰქონდა სათქმელი. როგორ უნდა გაეანშეკნინა ეკი როლები ახალგაზრდა მთავარ რეჟისორს, რომელიც ჯერ კიდევ სრულად არ იცნობდა დასის წევრების აქტიორულ შესაძლებლობებს, რომ ყველა მსახიობს შესძლებოდა სცენური დროის ძალზე ფაფინარი მონაკვეთში რიტუალთა თუ ვეს ტანი დასახსომებელი სახის შექმნა. როგორც მერე აღმოჩნდა, სპექტაკლის წარმატებული ჩვენების შემდეგ, როლებიც ზუსტად განაწილდა და შეიქმნა მშვენიერი, სანახსოვნოი სპექტაკლი, რომელშეც ამ ფერადოვნებამ ვერ დარჩოდა სათქმელის მნიშვნელობა და სიმძაფრე.

რეჟისურისა და დრამატურგიის ურთიერთდამოკიდებულება განსაზღვრავს თეატრის სტილისტიკას საერთოდ, ამბობენ ერთიერთულად თეატრსა და დრამატურგიაში ღრმად ჩახეფდული ადამიანები. შეიძლება ითქვას, რომ რეგაზ ინანიშვილის პროზამ ანუ მისმა დრამატურგიამ, რაღაც გარკვეული მკრეხილი შეიტანა თელავის თეატრის სტილისტიკაში.

მერე იყო ვლადიმერ იაკაშვილის „ქართულ-კახეთის სამეფოს ქრონიკები“, რომელიც გეორგიევსკის ტრაქტატის 200 წლისთავს მიეძღვნა. ამ მასშტაბური სპექტაკლის მოსამზადებლად დიდი მეთაობა გასწიე დასმა და რეჟისორმა, პიესაში ჩაამატეს ნაწყვეტები ისტორიული წყაროებიდან, სპექტაკლი ორ ნაწილად გაიაზრა: ერეკლე II-ის ცხოვრება და გეორგი მეცამეტის ცხოვრება. სპექტაკლი ანსამბლურობის პრინციპზე იყო აგებული და მსახიერავი სცენების დადგმამ მსახიობისაგან ახალ შესაძლებლობათა გამოვლენა მოითხოვა. მთელი დასი თავდაუზოგავად მუშაობდა პლასტიკაზე. სპექტაკლი ამავე დროს ისტორიის ნელახალი გააზრების ცდა იყო. რეჟისორი უამაყოფილი არ დარჩენილა შედეგით, მაგრამ კიდევ ერთხელ დადასტურდა, რომ სპექტაკლებსაც, ადამიანებივითი, თავიანთი ბედი აქვთ, ან, უფრო სწორედ, სპექტაკლებსაც ზოგჯერ სწყალობთ ბედი, ზოგჯერ — არა. მაყურებელმაც ვერ ამოსნნა ბევრი სცენური პირობითობა და ამიტომ მისთვის გაუგებრი დარჩა სპექტაკლის ზოგიერთი მნიშვნელოვანი მონაკვეთი. ასე რომ, „ქართულ-კახეთის სამეფოს ქრონ-

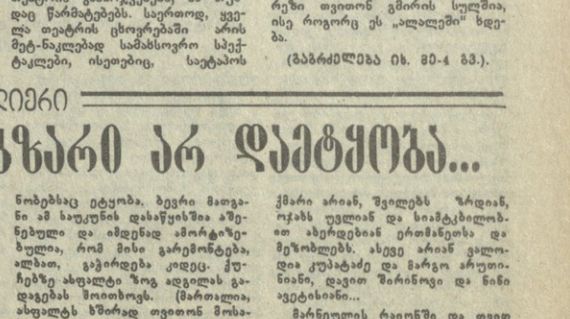

1. საკუთარი სათქმელი

ეკეთ ... ეს ... ...

კონკრეტული საქმეებით დავაჩქაროთ ქვეყნის განვითარება

(დასასრული)

გადაწყვეტილი აქვთ იმისათვისაც გამოიყენონ, რომ, ბოლოს და ბოლოს, ადგილიდან დაძრაზე ისეთი პრობლემების გადაჭრა, როგორიც არის კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში სახელშეკრულები ფასებით კარტოფილის და ხილბოსტნეულის შესყიდვა საგაგზო მოცულობის 30 პროცენტის ანგარიშში, ამ საფუძველზე საოლქთაშორისო, სარეპუბლიკათშორისო ვაჭრობის გაფართოება.

სტატუას იღებს **ა. ა. ზარიანოვი** — პერმის ოლქის კამი-პერმელთა ავტონომიური ოკრუგის ბელოვეცკის საშუალო სკოლის დირექტორი. ცნობილია, თქვა მან, რა ძნელი მოსაფევია პური, მაგრამ არანაკლებ რთულია ადზაგოდ მოქალაქე, გაუფავო მოზარდთაობას შობილური მხარის, მიწის ღრმა სიყვარული, ლეგსის შრომის პატივისცემა. ორატორმა გამოთქვა აზრი, თუ როგორ უნდა მოეწყოს ბავშვების შრომითი მომზადება.

სკოლის ცხოვრება, თქვა მან, არ შეიძლება დამოკიდებული იყოს მხოლოდ კოლმეურნეობის თამამჯობარის სიმწიფეზეა და შეგნებაზე, მის სურვილსა თუ სურვილის უქონლობაზე წყვეტდეს მის პრობლემებს. არ შეიძლება მასწავლებლისა და მოსწავლეების ეკიდებოდე როგორც მთხოვნელებს. სკოლა უნდა გახდეს მეურნეობის ნაშდვილი სტრუქტურულ ქვეგანაყოფი. მოსწავლეთა საწარმო ბრიგადებს უნდა შეექმნას საჭირო პირობები გამოცდილი სპეციალისტების ხელმძღვანელობით სასოფლო-სამეურნეო სამეშაოთა მთელი ციკლის გავლისათვის, მიეცეთ ბავშვებს გონიერული მეურნეობრიობის, სამეურნეო ანგარიშისა და ბრიგადული იჯარის, თვითდაფინანსების, თვითმართველობისა და ბრიგადული ფასწარმოების გამოყენების საფუძვლები.

ღირს ეს ჩამოყალიბდეს კოლმეურნეობის ენერგეტიკაში, რომელსაც ყრილობა იხილავს.

სკკკ ცენტრალური კომიტეტის 1988 წლის თებერვლის პლენუმმა მთელი საზოგადოებრიობის ყურადღება მიაპყრო სკოლის, ჩაზგასმით აღნიშნა ორატორმა. მიმდინარეობს სახალხო განათლების სრულყოფის გზების აქტიური განხილვა, პასუხის ძიება კითხვაზე, რატომ დაიწყო ჩვენმა სკოლამ პოზიციების დათმობა. ჩვენ ყველამ უნდა ვიღაწოთ იმისათვის, რომ მასწავლებლთა კოლექტივები შეიქმნას შემოქმედებითი ეთარება, რომ სკოლის ცხოვრება აკმაყოფილდეს დღეგანდელი დღის, რეკოლუციური გარდაქმნის მოთხოვნებს.

არსებობს აზრი, რომ მოსკოვის ოლქის სოფლებში შექმნილია მუშაობის რაღაც განსაკუთრებული, პრივილეგიერი პირობები, მაგრამ ეს ასე არ არის, განაცხადა მოსკოვის ოლქის ლუბერეცის რაიონის ვ. ი. ლენინის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ **ი. ნ. ია-კუშინმა.** ამ კოლმეურნეობის რამდენჯერმე შეუცვლია სამეურნეო დაქვემდებარება, რის გამოც კოლექტივი ვერა და ვერ ჩადგა კალაბაზში, ეს ხელს უშლიდა მის სტაბილურობას, უკარგავდა რწმენას, რადგან ირღვეოდა. მეურნეობის მართვის სპეციალისტია, სტრუქტურა, უარსებობოდა მისი მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა.

ორატორმა შემდეგ ილაპარაკა იმაზე, თუ როგორ შექმნა კოლმეურნეობამ მტკიცე მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და გადაწყვიტა დაეწყო აგრეთვე რძისა და მეცხოველეობის სხვა პროდუქციის წარმოება.“ ამ მიზნით გამგეობამ ითხოვა გამოეყოთ მიწები ოლქის სხვა რაიონში. მიიღეს 1400 ჰექტარი მიწები სტუპინოს რაიონში და დაიწყეს გზების, საცხოვრებელი სახლების, სოციალური და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო ობიექტების შენებლობა. სამ წელიწადში კოლმეურნეობამ თავის ახალ განყოფილებაში 5,5 ჰექტარზე მანდარინ მეტი საკუთარი სახსრები დაანაწილა, ყველა სახეობა პირობა შექმნა დიდნაყოფიერი შრომისათვის. იქ გადავიდნენ მუდმივ საცხოვრებლად არა, მარტო კოლმეურნეები, არამედ ოლქის სამრეწველო ცენტრების მუშებიც, მოსკოველებიც. სარძეო მეცხოველეობაში დანერგეს კოლექტიური ოჯარა, „ორეკლიანობა“, სამეურნეო ანგარიში. ფერმებში სამუშაოდ მოვიდა ახალგაზრდობა, თანაც ძანქანური წვლილ ოსტატთა ნახევარზე მეტი მამაკაცი.

დასასრულ ორატორი კვლავ დაუბრუნდა საკითხს, რომელიც ბევრ მეურნეობას აწუხებს. ეს არის დიდად ნაყოფიერი მიწების ჩამორთმევა განაშენიანებისა და სხვა მიზნებისათვის, რაც დიდად ანხელებს დიდი სამრეწველო ცენტრების უზრუნველყოფას სურსათით. ბოლო უნდა მოეღოს ასეთ თვითნებურ დამოკიდებულებას ჩვენი თავადი სიმდიერის — მიწისადმი, თქვა დელეგატმა. მიწა ხომ ჩვენი და მომავალი თაობების მარჩენალია.

საკოლმეურნეო მოძრაობის განვითარებაში დიდი კომკავშირის როლი: თითქმის სამი მილიონი კოლმეურნე კომკავშირის. აგროსამეურნეო კომპლექსის სრულყოფაზე მათი გავლენის გაძლერებას, ახალგაზრდა სოფლელთა საჭიროებებსა და საზრუნავს შეეხო თავის გამოსვლაში სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი **ვ. ი. მორონენკო.**

კოლმეურნეობების განთავისუფლება მრავალი წლის მანძილზე მათი შემბოჭავი ბიუროკრატიზმისა და ადმინისტრაციული მეთოდების მარწუხებისაგან, მეურნეობათა ცხოვრებაში არაკომპეტენტური ჩარევისაგან, ღლეხის შრომის სამართლიანი ანაზღაურება — ყველავე ეს სოფლის გაახალგაზრდავების მთავარი პირობაა. მაგალითად, ორი წლის წინათ, განაგრძო ორატორმა, „კომსომოლიკია პრავდამ“ გამოაქვეყნა რუსეთის არაშავმეწარმიანადგილი ზონის რამდენიმე ჩამორჩენილი მეურნეობის მისამართი და შესთავაზა ახალგაზრდა ოჯახებსა და ახალგაზრდობას გადასულიყვნენ საცხოვრებლად სოფელში. ასი ათასამდე ახალგაზრდა გამოეხმაურა წერილებით გაზეთის წინადადებას. ახალგაზრდები მზად არიან თვითონ აიშენონ ბინები, ოგორ სოციალური და კულტურულ-საყოფაცხოვრები ობიექტები. და ამას უკვე შეუდგნენ მოსკოვის, ჟიროვის, პერმისა და სხვა ოლქების ეროვნულ ავტონომიურ ოლქებში.

გამოდის, რომ კომკავშირში არ იცოდნენ ახალგაზრდების გაწყობილება, არ იცოდნენ, ქალაქის ახალგაზრდობის ნაწილის დიდი სურვილი, ბოლოს და ბოლოს, ჩქარდეს თავიანთი სახლი. ახლა გამოიხახა გზა, რომ ახალგაზრდამ თავისი ენერგია სოფლის გარდაქმნას მოახმაროს.

მაგრამ ნებისმიერი ინიციატივა შეიძლება ჩაგკლათ, თუ არ უზრუნველვყოფთ ეკონომიკური დაბრკოლებით. 80 ათასზე მეტ ახალგაზრდას, რომლებმაც სოფლად დასახლების სურვილი გამოთქვეს, ჯერ არ მიუღია გამოძახება მეურნეობებიდან. მაშ რაღას წუწუნებს ზოგიერთი ხელმძღვანელი ახალგაზრდა მიდის, მუშახელი არ გვყოფნისო?

დასასრულ ორატორმა იილაპარაკა იმ ახალგაზრდა მეცნიერთა მუშაობის პირველ შედეგებზე, რომლებიც ახალგაზრდობის სამეცნიერო-ტექნიკური შემოქმედების საზოგადოებრივ-სახელმწიფო სისტემის ფარგლებში მოქმედებენ, შეეხო სოფლად პროფესიული ორიენტაციის პრობლემებს, კომკავშირის სასოფლო კომიტეტების ამოქცევნებს ეკონომიკურ საყოველთაო სწავლებაში.

ტრიბუნაზეა სახმოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი **ა. ა. ნიკონოვი.** ჩვენ ახლა უნდა გადავწყვიტოთ ისეთი რიგები და მასშტაბური პრობლემები, თქვა მან, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება კოოპერაციულ მოძრაობას. მეცნიერებამ ამაში ღირსეული ადგილი უნდა დიაკავოს. აგროსაფლო მეცნიერების განვითარებისა და ახლანდელი მდგომარეობის შეფასებისას ადვილად შეამჩნევ, რომ აქ ბევრი რამ არის საერთო ღლეხისა და საკოლმეურნეო წყობიღების ბედთან. წარსულში მას ახსოვს დიდი წარმატებანი, რომლებიც მრავალი გამოჩენილი მეცნერის მოღვაწეობას უკავშირდებოდა. მაგრამ იყო შავ-ბნელი პეროიოდიც, როცა მთელ სამეცნიერო სკოლებს, სამამეო და მსოფლიო მეცნიერების დიდებას რომ წარმოადგენდა, მიწასთან ასწორებდნენ. დაირღვა თაობათა კავშირი. ჩვენ გვესმის, თქვა შემდეგ სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემის პრეზიდენტმა, რომ ეს არ გვაძლევს ეიღებია და ნაკოლოვანებების პატიების უფლებას. პირიქით, გვავალებს მუყაოთად და შემოქმედებითად ეიმოქმედოთ. დავიწყეთ გარდაქმნა, მაგრამ იგი გაცილებით ნელა მიმდინარეობს, ვიდრე ჩვენ გვინდა. კრიტიკა, რომელიც აქ გაისმა, სამართლიანია, და ჩვენ მას საქმით ვუპასუხებთ.

ჩვენს მეცნიერებას, განაგრძო ორატორმა, სულ ცოტა სამი დიდი ნაკლი აქვს. იგი ტექნოკრატიან შეიწირა, ჯერ კიდევ ნაკლებად ეთმობა ყურადღება ადამიანსა და ყოველივე ეს იმიტომ, რაც მის ინტერესებთან, შრომისა და ცხოვრების პირობებთან არის დაკავშირებული.

მეორე ნაკლი სუსტი სისტემურობა და მიზანსწორაფვა, ხშირია ნახევარგამარეკტები მზა სამეცნიერო პროდუქციის ნაცვლად. და მესამე მანკიერება კვლავ ის არის, რომ არა გვაქვს სამეცნიერო ნაკუთვნების ათვისების სიმდიდრე მექანიზმი. მეცნიერებმა უმოკლეს ვადებში უნდა გადაწყვიტონ ეს პრობლემები.

სახმოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი **ა. ა. ნიკონოვი.** ჩვენ ახლა უნდა გადავწყვიტოთ ისეთი რიგები და მასშტაბური პრობლემები, თქვა მან, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება კოოპერაციულ მოძრაობას. მეცნიერებამ ამაში ღირსეული ადგილი უნდა დიაკავოს. აგროსაფლო მეცნიერების განვითარებისა და ახლანდელი მდგომარეობის შეფასებისას ადვილად შეამჩნევ, რომ აქ ბევრი რამ არის საერთო ღლეხისა და საკოლმეურნეო წყობიღების ბედთან. წარსულში მას ახსოვს დიდი წარმატებანი, რომლებიც მრავალი გამოჩენილი მეცნერის მოღვაწეობას უკავშირებოდა. მაგრამ იყო შავ-ბნელი პეროიოდიც, როცა მთელ სამეცნიერო სკოლებს, სამამეო და მსოფლიო მეცნიერების დიდებას რომ წარმოადგენდა, მიწასთან ასწორებდნენ. დაირღვა თაობათა კავშირი. ჩვენ გვესმის, თქვა შემდეგ სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემის პრეზიდენტმა, რომ ეს არ გვაძლევს ეიღებია და ნაკოლოვანებების პატიების უფლებას. პირიქით, გვავალებს მუყაოთად და შემოქმედებითად ეიმოქმედოთ. დავიწყეთ გარდაქმნა, მაგრამ იგი გაცილებით ნელა მიმდინარეობს, ვიდრე ჩვენ გვინდა. კრიტიკა, რომელიც აქ გაისმა, სამართლიანია, და ჩვენ მას საქმით ვუპასუხებთ.

ჩვენს მეცნიერებას, განაგრძო ორატორმა, სულ ცოტა სამი დიდი ნაკლი აქვს. იგი ტექნოკრატიან შეიწირა, ჯერ კიდევ ნაკლებად ეთმობა ყურადღება ადამიანსა და ყოველივე ეს იმიტომ, რაც მის ინტერესებთან, შრომისა და ცხოვრების პირობებთან არის დაკავშირებული.

მეორე ნაკლი სუსტი სისტემურობა და მიზანსწორაფვაა, ხშირია ნახევარგამარეკტები მზა სამეცნიერო პროდუქციის ნაცვლად. და მესამე მანკიერება კვლავ ის არის, რომ არა გვაქვს სამეცნიერო ნაკუთვნების ათვისების სიმდიდრე მექანიზმი. მეცნიერებმა უმოკლეს ვადებში უნდა გადაწყვიტონ ეს პრობლემები.

ასე ორმად ფიქტორი იყო, არის და იქნება გარდაქმნის გადამწყვეტი ფიქტორი — სწორედ ამ დებულებით ხელმძღვანელობენ ჩვენს მეურნეობაში, თქვა ბარკოფის ოლქის კოლმეურნეობა „რუსეთის“ მთავარმა ზოოტექნიკოსმა **ე. ა. კატასონოვამ.** მან დაწერილებით ილაპარაკა იმის შესახებ, თუ როგორ გადაიქცა მოწინავედ მეურნეობა, სადაც იგი უკვე 30 წელია მუშაობს.

წარმატების საწინდარი, ხაზგასმით აღნიშნა დელეგატმა, ადამიანებისთვის ბატონ-პატრონის გრძნობის ჩანერგვა გახლავთ. სრული სამეურნეო ანგარიშის საფუძველზე ბრიგადული ოჯარა, ჩვენთან ოოლად როდი ინერგებოდა. მაგრამ დღეს ყველა დარწმუნდა მის უპირატესობაში.

მე, როგორც დედას, თქვა შემდეგ ორატორმა, განსაკუთრებით მაღელვებს მოზარი თაობის აღზრდა და ცოლმეურნე ქალების მდგომარეობა. დიდი ხნის მანძილზე ყალიბდებოდა სოფლის შრომისადმი ბავშვების არაპრესტიჟული დამოკიდებულება. ეფიროსი თაობის ხალს ახსოვს მოწოდება „ქალიშვილო — ტრაქტორზე!“. დღეს სხვა ლოზუნგი გვქონდა: „მამაკაცებო — ფერმაში!“. დაე მოგიდგეს ჩვენთან მანქანური წვლილ ოპერატორად.

ეეიფრო ინა სოფლად კადრების დამკვიდრებას, ორატორმა წინადადება წამოაყენა გაეუქმებინან სპეციალურ უზრუნველყოფა და კოლმეურნეობის წესდებაში შეიტანონ შესაბამისი ცვლილებები. დელეგატმა მადლობა გადაუხადა პარტიასა და მთავრობას შრომელი ადამიანებისადმი ზრუნვის გამო, ალუთქვა, რომ რიგითი შრომელები ყოველ ღონეს იხმარენ, რათა გაზარდონ სამშობლოს ეკონომიკური ძლიერება.

კოლმეურნეობის ახალი სანაშენო წესდება, სხვა გადაწყვეტილებებთან ერთად, ეხება **ნ. ბ. ბორეიკოს** საკავშირო პროფსაბჭოს მდივანს, ა. აგროსამრეწველო კომპლექსის მუშაკთა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის თავმჯდომარეს, განაძაღაცეებენ სოციალისტურ საფუძველზე კოლმეურნეობების ნამდვილ დამოუკიდებლობას.

პროფკავშირიული ორგანიზაციებისათვის გარდაქმნა, უწინარეს ყოვლისა, ადამიანებთან ინდივიდუალური მუშაობის გაძლიერებაა, ეკონომიკური საფუძველთაო სწავლების ორგანიზაცია, სოციალისტური შეჯიბრების სრულყოფა, აქტიური მონაწილეობაა კოლექტიური, საარენდო და ოჯახური იჯარის განვითარებაში, რომლებიც კოლმეურნეებს უჭმნის რეალურ შესაძლებლობას, რომ უკვე წარმოების სტადიაში მონაწილეობა მიიღონ კოლექტივის საქმეების მართვაში.

ჩვენი სოციალურ-ეკონომიკური გარდაქმნების ჰუმანისტური არსი ღღეისათვის მოითხოვს, რომ პროფკავშირები დაადგენ ზუსტ პოზიციას, მაკსიმალურად გაითვალისწინონ კონკრეტული ადამიანების ინტერესები და ბეგ-ინდანი. ორატორმა თქვა, რომ პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტი მხარს უჭერს სანიმუშო წესებიდან ბრიგადის ინიციატივა ოჯარა ბრიგადა ... ...

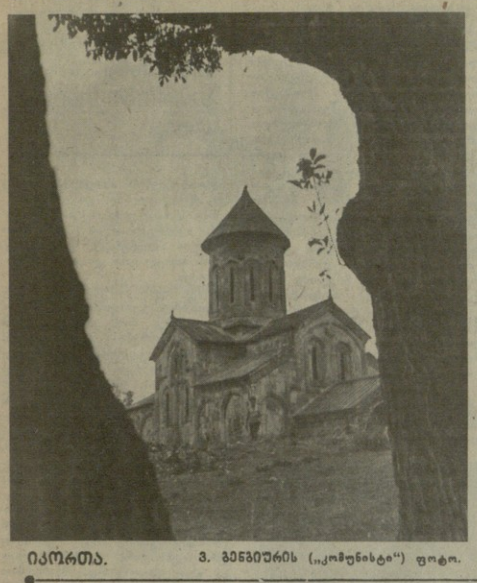

იპორტა. ვ. გენგიზური („კომუნისტი") ფოტო.

ᲘᲞᲝᲠᲗᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲔᲠᲗᲝ ᲡᲐᲪᲮᲘᲕᲐᲠᲘ

ᲔᲠᲗᲘ შეხედვით, ჩვეულებრივი ახალგაზრდები არიან, ჩვეულებრივი თბილისელები — ზოგიერთმა უკვე დაამთავრა სამხატვრო აკადემია, ზოგი ჯერ კიდევ სტუდენტია. ყველას კი ერთიანებთ, ჯგუფის ხელმძღვანელი მხატვარ-რესტავრატორი მერაბ ბუჩუკური და ის საერთო საქმის სიყვარული, იგი რამდენიმე წელია, უანგაროდ რომ ემსახურებიან. ადამიანი საქმით ფასობს და, თუ არსებობს კეთილი შური, კეთილი შური მაწყალებს ამ ახალგაზრდების მიმართ, რამეთუ თითქმის ჩემს თანატოლებს, ჩვეულებრივ ბიჭებს, უკვე აქვთ საამაყოდ იმ სპპატიო ტიტოსის ზიდვა, სამშობლოს ვალი რომ ჰქვია. თუ ვინმეს ჩემს სიტყვებში ეჭვი ეპარება ან უბრალოდ დაინტერესდება, შეუძლია საკუთარი თვალით იხილოს საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში სწორედ ამ ჯგუფის წევრების ნიშნის, მონდომებისა და პროფესიონალიზმის ნაყოფი — აღდგენილი და რესტავრირებული ქართული კედლის მხატვრობის უნიკალური ნიმუშები. ჯგუფის წევრები, უპირველესად, საქმის წარმოჩინების მომხრენი არიან და მთ კეთილ საქმეებზე სიტყვას აღარ ეიგრძელებთ, თუმცა, ამას ნამდვილად იმსახურებენ. მხოლოდ ვიტყვით, რომ მთ მიერ რესტავრირებულ ნმუშთა რიცხვს იკორთის მთავარანგელოზის ეკლესიის დიდებული ქართული ფრესკებიც უნდა მიმატებოდეს; სამუშაოები მარშან გაზაფხულზე დაიწყო და, სამწუხაროდ, სამ თვეში შეწყდა, კიდევ უფრო სამწუხაროა კი ამ სამუშაოთა შეწყვეტის მიზეზია.

იკორთის ცენტრალურ-გუმბათოვანი ტაძარი შუა საუკუნეების ქართული ხუროთმოძღვრების ერთ-ერთი საუკეთესო ნაგებობათაგანია. იგი გორის ჩრდილოეთით, ოც კილომეტრზე მდებარეობს და, როგორც ვახუშტი ბაგრატიონი ამბობს: „ორბოძლის მთის სამხრით არს, მთის კალთასა შინა, კეთილად ნაშენი, კარეს ადგილს". იგი XII საუკუნეშია აგებული და გამოირჩევა როგორც არქიტექტურით, ასევე კედლის მხატვრობით. ტერიტორია ისტორიული ქართული ნაწილს წარმოადგენს და ოდითგანვე ქსნის ერისთავეს ეკუთვნოდათ. მაგრამ ავბედობის ჟამს, ამოწყვეტილი და უცხოეთში გადახვეწილი ქართველების ნაცვლად ამ ჩრდილოეთიდან მოსული ტომები სახლდებოდნენ... ახლა იკორთის მიმდებარე სოფლებში ოსური მოსახლეობა ჭარბობს. ბევრი მათგანი ზრნრავს ძეგლზე და არა მარტო მასზე. შეუძლებელია მათ მიმართ პატივისცემით და მადლიერებით არ განიმსჭვალო. ჯგუფის წევრებს და ჩვენ, ძეგლის მეგობრებს, არაერთგზის გულწრფელი მადლობა გვითქვამს მათთვის. მაგრამ ნუ მიწყენენ ისინი, რამეთუ ის, რასაც ქვემოთ ვიტყვი, სხვას, ერთეულს ეხებათ. ამიტომ სთქმელი მაინც უნდა ითქვას: განა სამარცხვინო და აღმაშფოთებელი არ არის ის, რომ 1659 წლის აჯანყების გმირთა — ქსნის სასახლო ერისთავთა, საქართველოს საამაყო შვილის ბძინნა ჩოლოყაშვილისა და მრავალთა — საუკუნო განსასვენებელი ზოგიერთებს ლოთობისა და ღრეობის ადგილად უქცევიათ? განა ასეთი ფაქტი არ შეურცხყოფს ნებისმიერ ადამიანს, რომელი ერის შვილიც უნდა იყოს და სადაც უნდა ცხოვრობდეს იგი?

ახლა, როცა იკორთის აღდგენითი და სარესტავრაციო სამუშაოები ისევ უნდა განახლდეს, მას ხელისშეწყობა და დაჩქარება სჭირდება ადგილობრივი თუ რესპუბლიკური ორგანოებიდან და უწყებებიდან, მოსახლეობიდან და ძეგლების მრავალრიცხოვანი მეგობრებიდან.

ᲓᲐᲕᲘᲗ ᲭᲘᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘ,
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტი.

• • •

ᲡᲣᲠᲐᲗᲨᲘ: სამხატვრო აკადემიის სტუდენტები მაია ჭითავა, გიორგი ბუხაიძე, ლევან მარგალი და დათო გაგოშიძე.

თ. ნიკოლაიშვილის („კომუნისტი") ფოტო.

ᲙᲠᲘᲢᲘᲙᲐᲚ ᲕᲘᲚᲔᲒᲗ, ᲒᲐᲡᲐᲙᲔᲗᲔᲑᲔᲚᲘ ᲑᲔᲕᲠᲘ ᲒᲕᲐᲥᲕᲡ

ᲐᲛ ორიოდე წლის წინათ მთელი ჩვენი რესპუბლიკისა და, მათ შორის, სამხრეთ ოსეთის მშრომელებმა, მრავალმა ჩამოსულმა სტუმარმა დიდი დღესასწაული — იკორთის მონასტრის 800 წლისთავი აღნიშნეს. XII-XIII საუკუნეების მიჯნაზე აშენებული ეს მონასტერი ქართული გუმბათოვანი საკულტო ხუროთმოძღვრების მიღწევებს განასახიერებს და დღემდე საინტერესოა არა მარტო სპეციალისტებისათვის, არამედ ხუროთმოძღვრების თაყვანისმცემლებისათვისაც.

საიუბილეო დღეებში განსაკუთრებით თვალსაჩინო გახდა ამ ტაძრის წარუვალი მნიშვნელობა,' ტაძრისა, რომელიც ორი მეგობარი ხალხის ერთობისა და უფიფლ დამპყრობთა წინააღმდეგ საერთო ბრძოლის, ყოველდღიური სადაგი შრომითი დღეების მოწმეა.

საყოველთაოდ ცნობილია, რა ღრმად რევოლუციური, შემოქმედებითი, აღმშენებლობითი ბრძოლა გააჩაღეს ჩვენმა პარტიამ, მთელმა ჩვენმა ხალხმა გარდაქმნისათვის, ფართო დემოკრატიისა და საჯაროობისათვის, მთელი ჩვენი საზოგადოების ცხოვრების სრულყოფისათვის. პარტიის, მთელი საზოგადოების ამ საყოველთაო-სახალხო ბრძოლაში ახალი ძალით ვლინდება ჩვენი იდეოლოგიური და კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელობა; ამ მემკვიდრეობის ნაწილია დიდებული ქართული საკულესიო ხუროთმოძღვრება, კერძოდ — იკორთაც.

უნდა ითქვას, რომ სამხრეთ ოსეთში ქრისტიანული კულტურის მრავალი ამგვარი ძეგლია. აქედან მაგხოვრებლები, მათ შორის ოსი მოსახლეობაც, მთა თავისი ცხოვრების განუყოფელ ნაწილად აღიქვამს. ამიტომ საიუბილეო დღეებში იკორთაში შეხმატკბილებულად ეღერდა ქართული და ოსური სიტყვა. დღეს კი, როცა ამ სარესტავრაციო სამუშაოები მიმდინარეობს, მხარდამხარ შრომობენ ქართველები და ოსებიც. ხაზგასმით უნდა ითქვას, რომ ამითაც ვლინდება ღრმა ისტორიული ფესვები, რომლებსაც სოციალისტური სინამდვილე აღორძინებს. ეს საყოველთაოდ ცნობილი ფაქტია. ბევრს არ ვილაპარაკებ ჩვენი ორი ხალხის ძმობის ისტორიაზე, რომელსაც შემონახული აქვს ერგოგულებსა და მხარში დგომის არაერთი ამაღელვებელი ფურცელი. იმასაც სიამაყით ვიხსენებთ, რომ ვერავინ ვერც ერთხელ ვერ შეძლო მათ შორის განხეთქილების ჩამოგდება.

დიახ, მძლავრია ჩვენი ძმობის ფესვებები; მას ნოყიერ ნიადაგს უქმნის ძირძველი ქართული მატერიალური კულტურის ძეგლები, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე რომ უხვად არის მობნეული. იკორთის ქარ-თული ტაძარი ოსთა სიამაყეც გახდა, მაგრამ მისი და სხვა ანალოგიური ძეგლების ღირებულება იმდენად დიდია, რომ გაუზვიადებლად შეგვიძლია ვთქვათ: ისინი მსოფლიო ყურადღებას განაკუთვნებიან. ამდენად, იკორთა ძვირფასია ყველასათვის, მაგრამ ამასთანავე სრულიად ბუნებრივად უნდა მივიჩნიოთ, რომ მის შემოქმედს — ქართველ ერს — ამ ძეგლის მოვლა-პატრონობაში, პირველ ყოვლისა, ოსი ხალხი ედგება მხარში.

მომავლის ასაშენებლად ძალზე დიდი მნიშვნელობა აქვს, თუ რა სახით გადაეცემთ მომდევნო თაობებს იმ კულტურულ მემკვიდრეობას, რომელიც წინა თაობებმა დაგვიტოვეს. ამ მხრივ, თვითკრიტიკულად უნდა ვალიაროთ, ჩვენს სამოლქო ორგანიზაციებს ჯერჯერობით, დასაკვირვებ ბევრი არაფერი გვაქვს. იმავე იკორთის რესტავრაცია, დროულად მიღებული არაერთი გადაწყვეტილების მიუხედავად, მხოლოდ სულ ცოტა ხნის წინათ დაიწყო. უკეთესი მდგომარეობა, ალბათ, არც სხვაგან გვაქვს. არადა, არის იკორთა, თიღვა, თირი და სხვა ძეგლები, მათდამი უგულისყურობას არც მომამავლობა გვაპატიებს და არც მშვენიერების დღევანდელი თაყვანისმცემლები.

ეს თვითკრიტიკა, რა თქმა უნდა, არ ნიშნავს იმას, რომ გულხელდაკრეფილნი და სხვისი შემყურენი ვართ. რესპუბლიკის ძეგლთა დაცვის სამსახურთან და სხვა უწყებებთან ერთად ზოგი რამ უკვე გაკეთდა.

ახლახან დამთავრდა ცხინვალის რაიონის სოფელ ერედვში X საუკუნის ქართული კულტურის ძეგლის, წმინდა გიორგის ეკლესიისა და მისი გალავნის რესტავრაცია, აგრეთვე X-XII საუკუნეების კულტურის ძეგლების — კულბითისა და ფრისის ბაზილიკური სტილის ეკლესიების — აღდგენითი სამუშაოები.

რესტავრირებულია ქსნის ერისთავების სასახლე თავისი კოშკებიურთი ლენინგორში, ლარგვისის მონასტერი ზნაურის რაიონში, თიღვის ჯვრის მონასტერი ჯავის რაიონის სოფელ ვანელში; ადგილობრივმა ოსმა მოსახლეობამ საკუთარი სახსრებით აღადგინა ამ სოფელში არსებული X საუკუნის კულტურის ძეგლი — ეკლესია.

მაგრამ გასაკვირებელი კიდევ უფრო მეტია: შეეძლის ითხოვს სოფელ ხეიეთში მეთერმეტე საუკუნის ძეგლი — საბაწმინდის ეკლესია. აღსადგენია ჯავის რაიონში ოლიის, ზღვებრის, როკის, ედისის ეკლესიები, ყველა ეს ძეგლი ბოლოს ერთ-ერთ ფაქტია — შინაგანი კეთილშობილება ' თანდაყოლილი ღირსებებია, მას ვერ შეიძენ. საკუთარი პიროვნების ძერწვა კი მეტ-ნაკლებად შესაძლებელია. უფრო მეტიც, ადამიანის მისწრაფებათა შორის ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი საკუთარი თავის სრულყოფისაკენ სწრაფვა მგონია. აქ ბევრი რამე და ვინმე ასრულებს თავის როლს. ბევრ ჩემ თანატოლს მიაჩნია, რომ ყველასგან და ყველაფრისგან 'დამოუკიდებლად ქმნიან საკუთარ თავს; მე ვფიქრობ, რომ ბევრი ვინმე „წმენდარა" აქ. ჯერჯერობით როგორიც ვარ, ისაში დიდი, მაგალითად, მამაჩემის, ჩემი ლექტორის ბესიკ ჯორბენაძის, ჩემი უფროსი ძმის წვლილი. დანარჩენი მერე ვნახოთ...'

პრობლემები ბევრი აქვთ ცალკე თაობას ვებრუნდები, უფრო ზუსტად ახალგაზრდობის ერთ დიდ ჯგუფს): ჩვენი უძვირფასესი საუნჯის — ისტორიული ძეგლების მოვლა-პატრონობა საკუთარი ნებით იდეს თავს და ამ კეთილშობილური მისიის გამო ბევრ, ზოგჯერ ასაკის გამო ეგებ მოუზომავ ნაბიჯს და გამოხდომასაც კი პატიობ. აკეთონ საქმე, საქმით გამოსცადონ საკუთარი თავი, ასე ხვეწონ თავიც თვისი, ფრთებს ნუ შეუკვეცეთ, ნუ ვახატვინებთ ყოველდღე წვიმას, ხატონ მზეც, გაბაფხულიც, ველ-მინდერებიც, ჯვარიც და სეეტიცხოველიც.. მთავარია პოზიცია ჰქონდეთ სწორი, შეიძლება გზები ვერ შეარჩიონ ყოველთვის შეუმცდარად, მთავარია, საერთო მიზანთან, უკეთილშობილეს იდეალთან მოვიდეს ის გზა ბოლოს. რაგინდ დიდ სიმაღლეზე აისროლოთ ზემოთ ქვა, თოლა ხომ მაინც მიწას უბრუნდება...

კიდევ ერთი: ბელა ნოველას წერს, პირადად მე მომეწონა მისი ნაწერი. ჩვენში ჯერ არ გამიქვეყნებულა მისი არცერთი ნაწარმოები (ერთი, ეს „ხახელი" რომელსაც დღეს გთავაზობთ, როგორ დაუბეჭდეს, ნახეს, მოეწონათ და დაბეჭდეს), თუმცა ორ ფურცელ მეტია „ცისკარში" მიუტანია, „ობობაში" გამოსაქვეყნებლად. ელის ამ ხნის მაძინილზე. პრეტენზია არ გამოუცხადებია. ისეთი ხასიათის ბიჭია, არც მომავალში იტყვის საყვედურს. ჩემთვის ვფიქრობ: „ცისკარი" ახალგაზრდული ჟურნალია და ახალგაზრდობისთვის არის განკუთვნილი. ეგებ ღირდეს ამ ჟურნალის რედაქციის კოლეგიებმა, რომელსაც ახლებდა ავტორებთან მუშაობის კარგად მოსაგონარი ტრადიციები აქვს, კიდევ უფრო მეტი ზრუნვით, დაინტერესებით, სფეკეზით წარმართონ ახალგაზრდა შემოქმედებთან დამოკიდებულება. სასაყვედუროდ არ ვამბობ. მეგობრულ, კოლეგიალურ სურვილს გამოვთქვამ. სამქმე, ჩვენს საერთო საქმეს, ქართული ლიტერატურის ახალთაობის აღზრდის, ჩამოყალიბების, წინსვლის საქმეს არგებს ყოველივე.

Ზ. ᲮᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲕᲘᲚᲘ.

ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘ, ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘ...

...ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲓᲠᲝᲘᲡ ᲓᲐ ᲔᲪᲝᲛᲭᲘ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ, ᲧᲕᲔᲚ ᲗᲐᲝᲑᲘᲡ ᲮᲐᲪᲘᲐᲜᲘ! ᲙᲔᲗᲘᲠᲘᲜᲝᲑᲘᲡ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲐᲨᲘ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲗᲘᲡ ᲐᲠ ᲮᲔᲜᲘᲐᲗ ᲣᲤᲝᲠᲔ ᲓᲘᲓᲘ ᲗᲐᲒᲘᲡᲪᲔᲚᲘ, ᲕᲘᲓᲠᲔ, ᲘᲡ, ᲗᲣ ᲠᲝᲒᲝᲠ ᲐᲮᲚᲐᲒᲐᲖᲠᲓᲔᲑᲘ ᲕᲘᲚᲔᲑᲘ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲘ ᲨᲔᲛᲔᲜᲘᲗ ᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲔᲑᲝᲑᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝᲡᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲗᲔᲑᲘᲡ, ᲒᲐᲜᲡᲐᲖᲦᲕᲠᲘᲡ ᲓᲐ ᲠᲝᲒᲝᲠ ᲨᲔᲛᲔᲜᲘᲗ ᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲡᲔᲑᲝᲑᲓᲐ ᲒᲣᲚᲛᲝᲬᲧᲐᲚᲔᲑᲘᲗ ᲘᲛᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲚᲘᲗ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲐᲒᲘᲠᲝᲓ ᲐᲠ ᲒᲐᲓᲐᲮᲔᲑᲐᲗ.

ვის უნდა გაეწია კონტროლი, ვის უნდა გამოეჩინა ზრუნვა იმაზე, თუ როგორ მიმდინარეობდა ეს სალამო, რა და რამდენი დალიეს ახალგაზრდებმა, ვის უნდა ეფიქრა სალამოს შემდეგ მათი ნორმალური ქეიფისა და უსაფრთხოებისათვის?

პირველყოვლისა, აგარაკის პატრონს! იქნებ — სხვა მშობლებსაც. მაგრამ არა, ეს ასე არ მოხდა და...

თბილის-წყალნის გზაზე შუალამისას გაიმართა საავტომობილო მარეული, რომლის ერთ-ერთ კომპონენტად იქცა შეგობრის ავტომანქანაში საკუთარის მოკვმა და მისი დაზიანება.

მოხდა ის, რაც ასეთი უფერადღებობის შედეგად უნდა მომხდარიყო — ავტომანქანა ტრაგედიით დამთავრდა.

შესაძლოა არ არის მიზანშეწონილი და ეთიკური ამ ტრაგედიის მონაწილე თუ მოწმე ახალგაზრდების ქეიფით ტრაგიზრეულ მშობლებს შენიშვნა მივცეთ, მაგრამ მაინც უნდა ითქვას სამეცნიერო ეთიკა და უსაფრთხოებისათვის?

ბერველყოვლისა, აგარაკის პატრონს! იქნებ — სხვა მშობლებსაც. მაგრამ არა, ეს ასე არ მოხდა და...

ბიბილეს-ნოვკინის გზაზე შუალამისას გაიმართა საავტომობილო მარეული, რომლის ერთ-ერთ კომპონენტად იქცა შეგობრის ავტომანქანაში საკუთარის მოკვმა და მისი დაზიანება.

მოხდა ის, რაც ასეთი უფერადღებობის შედეგად უნდა მომხდარიყო — ავტომანქანა ტრაგედიით დამთავრდა.

შესაძლოა არ არის მიზანშეწონილი და ეთიკური ამ ტრაგედიის მონაწილე თუ მოწმე ახალგაზრდების ქეიფით ტრაგიზრეულ მშობლებს შენიშვნა მივცეთ, მაგრამ მაინც უნდა ითქვას სამეცნიერო ეთიკა და უსაფრთხოებისათვის?

ეს ტრაგედია, ცხადია, გადაჭარბებულ სმასაც უკავშირდება.

არავინ იფიქროს, რომ სტუდენტებისაგან მოვითხოვთ ასკეტურ ცხოვრებას და ყოველგვარი ამქვეყნიური სიკეთისაგან განდგომას, მაგრამ ზომიერება ყველგან და ყველაფერში ის აუცილებელი წესმძღვარია, რომელიც შემდეგ ლიგიკურად აგვაცილებს თავიდან უსიამოვნებას თუ უბედურებას.

რეა მარტს წყალსში, ერთ აგარაკზე, ვიმყოფენ პიკნიკი. მისი მონაწილეები — ძირითადად სტუდენტები იყვნენ.

ისევ უნდა გავიმეოროთ, ახალგაზრდობას, რომელიც ცოდნის მზერეულებს ეუფლება და ხვალ თუ ზეგ ცხოვრების ფართო შარაგზაზე უნდა გავიდეს, ეერავინ დაძრახავს იმაში, რომ რეა მარტი სასურველ ფრეში აღნიშნოს, თუნდაც ქალაქგარეთ, სადაც ეგებ მეტი სიმყუდროვე და რომანტიკა. მაგრამ... ვინ უნდა აგოს პასუხი იმაზე, რომ ეს თითქოს ჩვეულებრივი სალამო-შუსეფრა ბოლოს, სინანულის, მწუხარების და თავში ხელის ცემის მიზეზად არ გადაიქცევა?

ალბათ, უფროსებმა, რადგან ეს ქალიშვილები და ჭაბუკები, რომლებიც ჯერ კიდევ გუშინ სკოლის მერხებზე ისხდნენ, ორ-სამ წელიწადში იმდენ სიბრძნეს და გამოცდილებას ვერ შეიძენენენ და წინდახედულებას ვერ გამოიჩენენენ, რომ ქალაქგარეთ, მშობლებისგან მომორებით, თავი მოწიფულ ადამიანებად არ წარმოედგინთ და მოჩვენებითი დამოუკიდებლობისათვის ხარკი არ გადახდათ.

ვის უნდა გაეწია კონტროლი, ვის უნდა გამოეჩინა ზრუნვა იმაზე, თუ როგორ მიმდინარეობდა ეს სალამო, რა და რამდენი დალიეს ახალგაზრდებმა, ვის უნდა ეფიქრა სალამოს შემდეგ მათი ნორმალური ქეიფისა და უსაფრთხოებისათვის?

ეს ტრაგედია, ცხადია, გადაჭარბებულ სმასაც უკავშირდება.

არავინ იფიქროს, რომ სტუდენტებისაგან მოვითხოვთ ასკეტურ ცხოვრებას და ყოველგვარი ამქვეყნიური სიკეთისაგან განდგომას, მაგრამ ზომიერება ყველგან და ყველაფერში ის აუცილებელი წესმძღვარია, რომელიც შემდეგ ლიგიკურად აგვაცილებს თავიდან უსიამოვნებას თუ უბედურებას.

რეა მარტს წყალსში, ერთ აგარაკზე, ვიმყოფენ პიკნიკი. მისი მონაწილეები — ძირითადად სტუდენტები იყვნენ.

ისევ უნდა გავიმეოროთ, ახალგაზრდობას, რომელიც ცოდნის მზერეულებს ეუფლება და ხვალ თუ ზეგ ცხოვრების ფართო შარაგზაზე უნდა გავიდეს, ეერავინ დაძრახავს იმაში, რომ რეა მარტი სასურველ ფრეში აღნიშნოს, თუნდაც ქალაქგარეთ, სადაც ეგებ მეტი სიმყუდროვე და რომანტიკა. მაგრამ... ვინ უნდა აგოს პასუხი იმაზე, რომ ეს თითქოს ჩვეულებრივი სალამო-შუსეფრა ბოლოს, სინანულის, მწუხარების და თავში ხელის ცემის მიზეზად არ გადაიქცევა?

ალბათ, უფროსებმა, რადგან ეს ქალიშვილები და ჭაბუკები, რომლებიც ჯერ კიდევ გუშინ სკოლის მერხებზე ისხდნენ, ორ-სამ წელიწადში იმდენ სიბრძნეს და გამოცდილებას ვერ შეიძენენენ და წინდახედულებას ვერ გამოიჩენენენ, რომ ქალაქგარეთ, მშობლებისგან მომორებით, თავი მოწიფულ ადამიანებად არ წარმოედგინთ და მოჩვენებითი დამოუკიდებლობისათვის ხარკი არ გადახდათ.

ვის უნდა გაეწია კონტროლი, ვის უნდა გამოეჩინა ზრუნვა იმაზე, თუ როგორ მიმდინარეობდა ეს სალამო, რა და რამდენი დალიეს ახალგაზრდებმა, ვის უნდა ეფიქრა სალამოს შემდეგ მათი ნორმალური ქეიფისა და უსაფრთხოებისათვის?

ეს ტრაგედია, ცხადია, გადაჭარბებულ სმასაც უკავშირდება.

ეს ტრაგედია, ცხადია, ბევრ ადამიანს, ბევრ ოჯახს, ბევრ ადამიანს

უკსოეთი

საკრედო იუწყება
26 მარტი

პროგრესი მიღწეულია—მუშაობა გრძელდება

საბჭოთა კავშირი და შეერთებული შტატები განაგრძობენ ინტენსიურ დიპლომატიურ კაცვლას, რომლის მიზანია მიაღწიონ შიდგომ პროგრესს ორმხრივი ურთიერთობის დარგში, გადაწყვეტონ განიარაღების საკითხები, საერთაშორისო და რეგიონული პრობლემები.

ამ გზის მორიგი ნიშან-სეტყი გახდა სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის ე. ა. შევარდნაძისა და ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივნის ჯ. შულცის მოლაპარაკება, რომელიც 21-23 მარტს მიმდინარეობდა ვაშინგტონში.

ამ შეხვედრის გამო მსოფლიოს პრესის ზოგიერთი გამომბაურებაში გამოსჭვიოდა სინანული იმასთან დაკავშირებით, რომ შეხვედრაზე ვერ მიაღწიეს „ბნიშვნელოვან დამწინაურებას". საკითხის ამგვარი დაყენება არ არის გამართლებული — აქ ხომ საქმე ეხება ძნელსა და ხანგრძლივ მუშაობას, რომელიც მოწოდებულია გაფანტოს მრავალი წლის უხდობლობისა და ექვების ღრუბელი. ყოველი ასეთი შეხვედრა მორიგი აგურია ორი დიდი სახელმწიფოს სტაბილური ურთიერთობის საძირკველში, წვლილია საერთაშორისო ვითარების გაჯანსაღებაში. როგორც ერთობლივ განცხადებაშია ნათქვამი „ორივე მხარემ დიდი მუშაობა გასწია და მთელ რიგ დარგებში მიღწეულია გარკვეული პროგრესი, მაგრამ საჭიროა ბრძოლა გაცლებით მეტი წინსვლისათვის".

უწინარესად ეს ეხება სტრატეგიული შეტევითი შეიარაღების შეზღუდვის ხელშეკრულების შემუშავებას, რომლის ხელმოწერაც ერიგო არ იქნებოდა მომზდარიყო უმაღლესი დონის შემდგომ შეხვედრაზე. იგი, როგორც გამოცხადდა, მოსკოვში გაიმართება 29 მაისს-2 ივნისს, და ყველაზე ხანგრძლივი იქნება მ. ს. გორბაჩოვისა და რ. რეიგანის ოთხ შეხვედრას შორის. დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ ახლახან გამართულ მოლაპარაკებაზე დადასტურდა მტკიცე ვალდებულება — იდვაწოს განიარაღების საქმეში პროგრესის, ბირთვული ომის საფრთხის შემცირებისათვის. ე. ა. შევარდნაძემ და ჯ. შულცმა იმსჯელეს ბირთვული და კოსმოსური შეიარაღების შესახებ მოლაპარაკებაზე შემქნილი მდგომარეობის თაობაზე და დაადასტურეს ევნენეაში წარგზავნილ დელეგაციებს დაარქონ შეთანხმების ერთობლივი პროექტის მომზადება. ამერიკის ტელეკომპანია ენ-ბი-სის მიმომხილველმა ტელემაყურებლებს შეახსენა, რომ ვაშინგტონის შეხვედრა დიამოცდა რეიგანის „ვარსკვლავთის ომების" პროგრამის მეხუთე წლისთავს. პრეზიდენტი ამ გეგმების ერთგული დარჩა, ამიტომ უძნელესი მუშაობა მოგვიწევს შეთანხმების დასადებად.

საერთოდ, „ძნელი" და „რთული" ეპითეტები სისტემატურად იხმარება იმ დროს, როდესაც საბჭოთა კავშირ-ამერიკის მოლაპარაკების მეტ წილ ასპეტებს აშუამენენ. და ეს გასაგებია. ამასთანავე, როგორც გამოცდილება გვიჩვენებს, თუ ორივე მხარე კეთილ ნებას გამოიჩენს, შესაძლებელია შემდგომი ძვრა უკეთესობისაკენ ორი დიდი სახელმწიფოს ურთიერთობაში. ამ მხრივ სიმბოლური გახდა ბირთვული საფრთხის შემცირების ვაშინგტონისა და მოსკოვის ცენტრების გახსნა, რომელიც მოლაპარაკების დროს მოეწყო. (საპრესი).

◆ ᲐᲒᲣ

სენატის მოთხოვნა

ᲕᲐᲨᲘᲜᲒᲢᲝᲜᲘ. ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესის სენატმა პრეზიდენტ რეიგანს მოსთხოვა გაადლიერის ეკონომიკური, პოლიტიკური და დიპლომატიური ზეგავლენა პანამაზე, რათა მიაღწიონ მისი ახლანდელი მთავრობის გადადგომას.

სენატორთა მიერ მიღებული რეზოლუცია ახლანდელ ვითარებას პანამაში მიიჩნევს „საგანგებო საფრთხედ შეერთებული შტატების ეროვნული საშიშროებისადმი, სავაკო პოლიტიკისა და ეკონომიკისადმი". ბევრი სენატორი მოითხოვს, რომ ადმინისტრაციამ შემოიღოს სრული სავაჭრო ემბარგო პანამის წინააღმდეგ. მაგრამ პრეზიდენტი რეიგანი მხარს უჭერს ამ კვეყანაზე ზეგავლენის თანდათანობით გაძლიერებას. ამერიკის შეერთებულ შტატებში სულ უფრო ხშირად გისმის მოწოდებანი მოახდინონ „სამხედრო ზეგავლენა" პანამაზე, მიმართონ აშკარა ომ-ხმედრო ჩარევას ამ კვეყნის საქმეებში. მაგრამ თეთრი სახლის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებს „არა აქვს სამხედრო ჩარევის გეგმები".

◆ ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲘ

განიხილეს ვითარება ოლსტერში

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. აქ უშიშროების საგანგებო ღონისძიებათა ვითარებაში გაიმართა ინგლის-ირლანდიის კონფერენცია ჩრდილოეთ ირლანდიის საკითხებზე, რომელშიც მონაწილეობდნენ ბრიტანეთის ჩრდილოეთ ირლანდიის საქმეთა მინისტრი ტომ კინგი და ირლანდიის საგარეო საქმეთა მინისტრი ჭონ ლენიენი. ეხებრებოდნენ აგრეთვე ოლსტერის სამეფო პოლიციის სარდალი და ირლანდიის პოლიციის მეთაური.

ასეთი კონფერენციის მოწვევის მიზანი ის არის, რომ საჯაროდ ცხადყონ დუბლინის მონაწილეობა ოლსტერის კონფლიქტის მოწესრიგებაში, თუმცა თავად ეს მონაწილეობა მხოლოდ „საკონსულტაციო" ხასიათისა. ოფიციალურად ეს მონაწილეობა ეფუძნება ინგლისის „ბარიერ-ფორმულას", ანუ ინგლისი ოფიციალურად ამბობს, ოფიციალურ ინგლისს „ბარიერ-ფორმულა" ეკრძალება ინგლისის ოფიციალურ ადგილებზე ინგლისის ოფიციალურ ადგილებზე ინგლისის ოფიციალურ ადგილებზე